

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO II/70% - AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		P.T. DI GORIZIA - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
PODUREDNIŠTVO:		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni l/rn 11234499 Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Žalno slavlje Primorske za žrtve nasilja

Ljubljanska škofija se je oddolžila žrtvam medvojne in povojne nasilja, zlasti žrtvam revolucije, lanske leto v juliju v Kočevskem Rogu; mariborska škofija pa s podobnim slavljem v Teharjih. Preteklo binkoštno nedeljo, 19. maja, je koprška škofija priredila podobno slovesnost na Lajšah (Cerkljanski vrh), ko so se spomnili posebno štirinajstih žrtev cerkljanske tragedije in vseh drugih žrtev. Cerkljanska in idrijska dekanija sta se na to slavlje pripravili z desetdnevni misijonom, ki se je zaključil prav na Lajšah ob breznu ubogih žrtev.

Nebo je ta dan poslalo prvi v resnici spomladanski popoldan po tolikem deževju. Tudi vreme je zato pomagalo, da se je na krasni senožeti zbrala množica udeležencev z vseh strani Primorske, onstran in tostran državne meje. Množica je gotovo štela nad dva tisoč ljudi. Posebno številni so prišli duhovniki, saj jih je ob škofu msgr. Metodu Pirihu somaševalo 50, številni so pa bili pomešani med ljudstvom. Svoje mesto so imeli zastopniki civilnih oblasti Ivan Oman, Tomaž Pavšič in župan Podobnik. Posebno mesto so imeli sorodniki žrtev, med njimi tudi še obe živi sestri pok. Lada Piščanca, Mira in Anica. Oltar je bil postavljen ob seniku, kjer so 3. februarja 1944 zasliševali in obsodili cerkljanske žrtve, ki so jih nato še isti večer ustrelili s strelom v tilnik ter vrgli v bližnje brezno, ki je le nekaj 200 m od tam sredi gozda. Gre za brezno z ozko odprtino in ki ni kaj globoko, saj se je iz njega rešil eden od obsojencev, ki je bil le ranjen.

Ob 16. uri je g. škof pristopil k oltarju in začela se je sv. maša, med katero so peli združeni zbori iz idrijske in cerkljanske dekanije. Idrijski dekan Stanko Medvešek je za uvod v sv. daritev takole spregovoril:

Dobrodošli in lepo pozdravljeni vsi, ki ste prišli k tej žalni slovesnosti: gospod škof, predstavniki oblasti, duhovniki sobratje, Primorci, zamejci iz Gorice in Trsta in vsi gostje od vsepovsod. Posebej pristrčen pozdrav ter izraz globokega sočutja sorodnikom cerkljanskih in drugih primorskih medvojnih in povojnih žrtev. V mislih imam žrtve, ki počivajo v tem breznu, žrtve, ki so padle na Poreznu, žrtve, ki počivajo po cerkljanskih gozdovih, v brezni v Kočevniku v Črnem vrhu, v Trnovskih brezni, v drugih kraških jamah in kjerkoli po naši koprski škofiji.

Kraj, kjer smo se zbrali, je kraj zasliševanja, kraj smrtne obsodbe, kraj strahotnega trpljenja petnajstih nedolžnih ljudi. Ta kraj je slišal jok, zdihovanje, prošnje, molitve ali bil priča nemega zadnjega pogleda v ta prelepi cerkljanski svet, v ta smrekov gozd. Tretjega februarja 1944. leta

ob mraku je petnajst strelav odjeknilo v tem gozdu ob breznu. In petnajst mladih nedolžnih življenj je pokrilo črno dno brezna in izdihnilo...

Ta kraj in drugi kraji po naši Primorski so napojeni s krvjo tistih, ki

so dali življenje za narod, za vero, za katerekoli plemenite ideale. Cerkljanska, primorska, slovenska tragedija!

Po vseh dosedanjih raziskavah nepristranske zgodovine je povsem nedvomno, da so bile te cerkljanske

žrtve nedolžne. Ob tej žalni slovesnosti ne bomo razmišljali o pravem ozadju tega žalostnega dogodka, temveč bomo izrazili našim pobitim bratom in sestram naše spoštovanje in priznanje.

Da bomo mogli vnaprej delati in

napredovati, je nujno, da vsakdo prizna, v čem je pri iskanju poti v našo skupno prihodnost grešil. Vsakdo naj sprejme zgodovinsko resnico.

Za temi pretresljivimi uvodnimi besedami se je sv. maša nadaljevala (se nadaljuje na 2. strani)

Škof Metod Pirih za resnico in spravo

Dragi bratje in sestre!

Vse tu zbrano občestvo iz domače škofije, iz zamejstva in od drugod prisrčno pozdravljam.

Danes, na binkoštni praznik, se Cerkev spominja prihoda Sv. Duha na vse njene člane. Mi pa smo zbrani tu na Lajšah v Cerknem ob breznu, simbolu

temnega v človeku, kjer so bili 3. februarja 1944 ubiti cerkljanska kaplana Lado Piščanc in Ludvik Sluga ter dvanajst drugih žrtev iz Cerknega in okolice. Ta mašna daritev in naše molitve pa niso namenjene samo njim, ampak tudi vsem drugim žrtvam vojnih in povojnih let: duhovnikom in laikom, pripradnikom različnih narodnosti, ki so kjerkoli na primorskih tleh našli svojo smrt pa vse do zdaj še nimajo svojih lastnih zaznamovanih grobov. S tem simboličnim pogrebom za cerkljanske žrtve in za vse tiste verne, ki so našli smrt drugod, hočemo rajnim izkazati spoštovanje, ki jim pripada zaradi njihovega človeškega dostojanstva. Naj jim Bog nakloni večno srečo pri sebi, živim pa naj podeli pomoč, tolažbo in varstvo.

GRE ZA NEDOLŽNE ŽRTVE

Domačini Cerknega so bili od vsega začetka prepričani, da so cerkljanske žrtve nedolžne; v zadnjih letih pa o tem vse pogostje in glasneje poročajo tudi naša javna glasila: (Nedeljski dnevnik, Primorske novice, Delo, Katoliški glas, Družina.)

Prosim in zahtevam, naj se o tem dejanju in o drugih podobnih primerih na Primorskem temeljito razišče in javno razglaša vsa resnica ter se uvede postopek za rehabilitacijo nedolžnih žrtev. Iskati in priznati moramo resnico, vso resnico, četudi je boleča, ker nas bo samo resnica osvobodila in omogočila spravo med preteklostjo in sedanjostjo.

Božja beseda binkoštnega praznika o odpuščanju ter o Duhu, ki oživlja, ima na tem z nedolžno krvjo zaznamovanem kraju prav poseben pomen. Jezus je svoje učence poslal v svet z naročilom, naj bodo glasniki in sredniki odpuščanja. Kaplana Piščanc in Sluga ter drugi med vojno in neposredno po vojni pobiti primorski duhovniki so službo odpuščanja in sprave opravljali in moči svojega zakramentalnega duhovništva; božjega odpuščanja pa so bili deležni tudi vsi verni, ki so kot kristjani v življenju obhajali zakrament sprave. Prav zato, ker so bili nešteto krat deležni odpuščanja in božjega usmiljenja, so lahko tudi sami odpuščali drugim. Prepričan sem, da se je marsikateri teh naših pobitih bratov in sester v hoji za Kristusom tako približal svojemu Učitelju, da je lahko z njim ponovil besede izrečene v trenutkih pred koncem življenjske daritve na križu: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo« (Lk 23, 34). Kdor je zmožen tako odpuščati, v tem je resnična božja ljubezen, ki se dviga nad jezik, nad izobrazbo, nad svetovni nazor, ne loči ljudi na prijatelje in sovražnike, na sorodnika ali neznanca, temveč se ravna samo po Jezusovem zgledu in se drži njegove zapovedi, da moramo odpuščati, če hočemo biti deležni njegovega odpuščanja ter sprave z Njim in med seboj. Tako odpuščanje, vsaki skupnosti, vsaki družini, slehernemu družbenemu sloju ter vsakemu narodu, je izraz največje ljubezni do ljudi. Ta ljubezen je sad Duha, odsev neskončne božje ljubezni.

Skrivnostno videnje preroka Ezekijela, odlomek smo poslušali v beri-

Sv. Trojica v bizantinski umetnosti

lu, je prepleten z mislimi in podobami o smrti in življenju. Mrtvi bodo oživel. Po duhu, ki oživlja, bodo živeli v čistih, svobodnih in neskaljenih odnosih z Bogom in med seboj. Tukaj je napovedana velikonočna zmaga življenja nad smrtjo in vera v vstajenje mrtvih.

To je za nas beseda, polna tolažbe, po drugi strani pa nas zavezuje kot življenjsko naročilo.

MOLITEV IN SV. DARITEV ZA VSE ŽRTVE

Vse žrtve zadnje vojne na Primorskem, ki se jih danes spominjamo, ki zanje molimo in zanje obhajamo presveto evharistično daritev, spomin krvave žrtve našega Gospoda Jezusa Kristusa, so bili ljudje, ustvarjeni po božji podobi in sličnosti. Čisto na začetku svojega bivanja so bili zaznamovani z Duhom. Kristjani so življenje duha prejeli pri krstu in v zakramentih, ga v sebi ohranjali; kot kristjani so tudi umrli, zato smo v veri prepričani, da se njihovo življenje ni uničilo, ampak le spremenilo. Po svojem od Boga darovanem duhu so neuničljivi in živijo naprej. Nobeno nasilje in nikakršna človeška hudobija se jih ne more več dotakniti. Živijo v miru. To je za nas velika tolažba. Ko se zbiramo ob grobovih — urejenih na blagoslovljeni zemlji ali neurejenih — čutimo, kako je vse vidno, telesno zapisano koncu. To nas obvezuje, da zavestno negujemo to, kar je v nas neumrljivega — duha, dušo. Župnije cerkljansko-idrijske dekanije, na katere tleh opravljamo to simbolično žalno slavlje, so se ves minuli teden prenavljale z misijonom. To so bili dnevi delovanja božjega Duha v vas. Človek, ki noče odkrivati v sebi božje-duhovne podobe, nikoli ne bo mogel priti do celostne podobe človeka, kakor jo je zamislil Bog. Če bomo otroci duha, če se bomo dali voditi božjemu duhu ljubezni, potem smemo upati, da se ne bo nikoli več ponovilo v zgodovini našega primorskega ljudstva, kar se je tu zgodilo pred 47 leti.

Ko molimo za naše drage umrle brate in sestre in kličemo nanje milost božjega miru in odpuščanja, prosimo tudi sami zase in drug za drugega, za tiste, ki nosijo odgovornost v življenju naroda in za našo domovino, da bi v slogi delali kot duhovni ljudje za splošni človeški blagor v medsebojnem spoštovanju, za trajen mir in spravo med nami.

Hrvat Mesić ni bil izvoljen

Jugoslavija brez ustavnega vodstva na razpotju

Zgodilo se je, kar je bilo pričakovati Hrvat Mesić ni bil izvoljen za predsednika predsedstva Jugoslavije.

Po ustavi bi namreč dne 15. maja moral Srb Borisav Jović pustiti predsedstvo in na njegovo mesto bi moral biti avtomatično izvoljen Mesić. Toda pri volitvah je Mesić dobil le štiri glasove, proti so tudi bili štirje. Mesić tako ni dobil večine in zato tudi ni bil proglašen za predsednika predsedstva. Do sedaj je 12 njegovih prednikov bilo izvoljenih brez sporenja, Mesić pa trinajsti ni dobil večine. Proti njemu so namreč glasovali zastopnik Srbije, Črne gore, Vojvodine in Kosova. Tu se je

pravzaprav zataknilo, kajti zastopnika Kosova je izbrala beograjska skupščina in ne kosovska, saj je ta bila že pred časom razpuščena. Ker je proti Mesiću glasoval kandidat Kosova - Srb, sta Kučan in Mesić sejo zapustila in FLRJ je ostala pred pravega vodstva, ker je po ustavi predsednik predsedstva vsaj formalno tudi predsednik države.

Mesić se pa ni vdal. V naslednjih dneh se je sam oklical za predsednika in v tem svojstvu je v ponedeljek 20. maja sklical prvo sejo predsedstva. Kakšen bo nadaljnji razplet te krize, še nihče ne ve.

KAJ MENIJO DRUGE DRŽAVE

Dejstvo, da je Jugoslavija dejansko brez pravega predsednika, je zbudilo veliko pozornost v zunanjem svetu in tudi zaskrbljenost. Bojijo se, da nastane v državi resnična državljanska vojna med Srbi in Hrvati. Saj nekatere države še vedno vztrajajo pri tem, naj Jugoslavija ostane enotna federativna država, ki pa naj svoje notranje odnose uredi na demokratičen način brez nasilja. Med temi državniki je tudi italijanski zunanji minister Gianni De Michelis. Njegovi kolegi socialisti v naši deželi Furlaniji-Juljski krajini pa se s tem njegovim stališčem ne strinjajo. Tako je bilo brati v tedniku La Voce Cattolica članek naslovljen »De Michelis povezan s Srbijo.« V članku socialist Saro in še drugi z njim menijo, da politika italijanskega zunanjega ministra ni v soglasju z jugoslovansko stvarnostjo, ker zagovarja centralistično politiko Miloševića, toda ko bo do tega prišlo, bosta Italija in zlasti še naša dežela ostali odrezana od Slovenije in Hrvaške. Ti bi prišli pod vpliv Avstrije in Nemčije. S tem bi nastala tudi velika gospodarska škoda za deželo Furlanijo-Juljsko krajino, ki je že splota koristne gospodarske povezave z obema republikama. Tudi demokrščanski tajnik Longo ni nasproten osamosvojitvi Slovenije in Hrvaške. »Naklonjeni smo avtonomiji obeh bližnjih republik, vendar z ohranjenjem povezanosti z ostalimi deželami sedanje federacije.«

REFERENDUM NA HRVAŠKEM

Preteklo nedeljo so na Hrvaškem imeli referendum o vprašanju, ali naj bo Hrvaška samostojna republika ali naj ostane povezana v federativni Jugoslaviji. Nad 94% volilcev se je izreklo za samostojno hrvaško republiko; tudi del Srbov je glasoval za to. Izrekli so se torej podobno Slovenci na sličnem referendumu lani pred božičem. V ponedeljek, 20. maja so demonstranti blokirali avtocesto Zagreb Beograd in je bila tako država za »poskus« že ločena v dve polovici.

Hude posledice za Jugoslavijo bo imela blokada ameriške pomoči zaradi kršenja človeških pravic v državi. Ne centralna vlada Anteja Markovića ne posamezne republike ne bodo več dobivale finančne pomoči od ZDA in s tem tudi od drugih mednarodnih finančnih ustanov, saj so vse povezane z Združenimi državami Amerike. S tem bo postal tudi gospodarski kaos v Jugoslaviji še večji.

Pri vseh teh kolobcijah pa za sedaj Armada molči in ni še javno nastopila, da bi prevzela oblast.

Peterle pri Jelcinu

Kot izjemno uspešno je Lojze Peterle ocenil svoj obisk v Moskvi, kjer se je mudil na vabilo ruske vlade; s predsednikom Silajevim je tudi podpisal sporazum o gospodarskem, tehničnem in kulturnem sodelovanju. Sporazum, ki je bil označen kot meddržavni, odraža simpatije Rusije do Slovenije, ki naj bi namesto ruskih dolgov v denarju dobila rudo in plin, sicer pa naj bi izmenjava potekala v konvertibilni valuti. V podobnem ozračju je minil tudi obisk pri predsedniku ruske federacije Borisu Jelcinu, ki je »z zadovoljstvom sprejel povabilo, da obišče Slovenijo.« Manj navdušenja je pokazala zvezna sovjetska oblast. Peterletu je prvi namestnik zunanjega ministra Bismertnika dejal, da je za kake konkretnejše pogovore še prezgodaj, na to naj bi mu predsednik slovenske vlade odvrnil, da je še za en mesec prezgodaj. Nemalo pozornosti pa je vzbudila tudi vest, da slovenska delegacija na obisk pri zveznih organih v Moskvi ni povabila predstavnikov jugoslovanske ambasade. L. Marc

Avtonomije, federalizem, manjšine

V zadnjem času se v Italiji na veliko piše, razpravlja in govori o institucionalnih reformah, to je o reformi in posodobitvi državnih ustanov. Zlasti se o vseh teh problemih oglašajo predsedniki republike, prav tako pa so živahne in polemične stranke. Italijanska ustava ima že nad štirideset let in marsikaj je v nji takega, kar danes kliče po spremembi. Posebno aktualno je tudi vprašanje same republike. Kakšna naj bo danes italijanska republika: predsedniška ali parlamentarna (kot je sedanja)? Predsednik republike je po sedanjih določilih izvoljen od strani parlamenta in deželnih predstavnikov. Nekateri pa bi si želeli, da bi predsednika neposredno volili državljani, s čimer bi tudi njegova vloga nedvomno bolj narasla. Bi pa prišlo do prave predsedniške države, kot je npr. v ZDA? Ali pa le do neke polpredsedniške republike, kot je danes Francija? Vsa ta vprašanja so seveda zaenkrat odprta in verjetno ne bo lahko priti do zadovoljive rešitve.

Na drugi strani se tudi stalno odpirajo razprave o avtonomijah in federalizmu. Gre spet za dva argumenta, ki sta že kot pojma silno široka in elastična. V Italiji imamo danes deželne avtonomije, ki jih predvideva ustava. Tako imamo tudi pet dežel s posebnim statutom (obmejne in otoki), ki so si sicer v mnogočem različne. Ne gre pa le za avtonomne dežele, gre tudi za večje in stvarne avtonomije krajevnih ustanov, ki še vedno ne uživajo prave samostojnosti. S pojmom avtonomije je tudi povezan pojem federalizma. Tuti ta je že v Evropi dokaj različen, ko gre za stvarne primere držav, v katerih je kot sistem v veljavi. Povsem drugačne so recimo oblike federalne ali zvezne države, kot v Avstriji in Nemčiji, od jugoslovanske ali sovjetske federacije. In če se nekateri v Italiji ogrevajo za federalizem — kot recimo Lombardska liga z zamislijo treh republik — jim gotovo ni vzor današnja federalna oblika, ki jo uveljavlja srbski centralizem v odnosu do drugih republik v državi. Po svoje imamo zvezno obliko, in to s skoraj najstarejšo zgodovino, v Švici, kjer imamo kantone. Pa spet na drugi strani oceana Združene države, ki so si v dobrih dveh stoletjih svojega obstoja kljub začetnim težavam in voj-

DUHOVNA MISEL ZA NEDELJO SVETE TROJICE

»Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence. Krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha...« (Mt 28, 19)

To nedeljo praznuje Cerkev veliko skrivnost Boga Očeta in Sina in Svetega Duha. Skrivnost Presvete Trojice. Boga v eni božji naravi in treh božjih osebah — Troedinega Boga.

Ljudje imamo Sveto pismo, da lahko nekoliko prodremo v skrivnost Boga: »V začetku je bila Beseda« (Jn 1, 1). Bog se nam razodeva po svoji besedi in zgodovini: »S preskušnjami, znamenji, čudeži, bojem z močno roko, stegnjenim laktom in z velikimi strašnimi deli...« (5 Mz 4, 34). Tako je Bog tistemu, ki ga hoče sprejeti, zadosti blizu in tistemu, ki tega noče, neskončno daleč: »Gospod je Bog zgoraj v nebesih in spodaj na zemlji, drugega ni!« (5 Mz 4, 39).

Kristjani spoznavamo in sprejemamo ob Očetu in stvarniku vsega še Sina, ki je prišel na svet, da nam prinese besedo odrešenja in Duha Tolažnika, ki je naša modrost. Sleherni med nami ima v sebi oživljajočega duha, ki je počelo našega obstoja in delovanja, naše sposobnosti ljubiti in tudi grešiti — počelo naše svobode in našega suženjstva. Jezus nam je na binkoštni dan poslal Duha Tolažnika, ki je počelo božje ljubezni in božjega razodevanja človeku. Božji Duh prodira v človeka, ki ima odprto in pripravljeno srce, ga osvoji in prepoji, kakor »veter, ki veje, koder hoče« (prim. Jn 3, 8).

Vsakdo, ki se v moči svoje vere prepusti Svetemu Duhu, postane po zasluženju Sina božji otrok, član Očetove družine in zato »sodetič Kristusov« (prim. Rim 8, 17). Kristjan ne obrača več svojih prošelj k Bogu kot služabnik, ampak je to klic otroka, ki se ljubeče zateka po pomoč k Očetu.

MILAN NEMAC

(nadaljevanje s 1. str.)

Žalno slavlje Primorske za žrtve nasilja

la. Po evangeliju je spregovoril g. škof. Njegov govor objavljamo posebej.

Ljudje so sv. daritvi zbrano prisostvovali in številni pristopili k sv. obhajilu.

Po končani maši se je msgr. Pirih z duhovniki in ožjimi sorodniki podal do brezna in tam opravil molitve za rajne ter blagoslovil grob, kot je običaj ob pogrebi na pokopališču. Dolga je bila vrsta duhovnikov in sorodnikov na stezi do brezna.

Po cerkvenem in liturgičnem spominu je sledil kulturni del spominkega srečanja. Prvi se je oglašil Ivan Oman, član republiškega predsedstva. Dejal je, da nedolžne žrtve v breznu vpijejo nam in nas obtožujejo. Vpijejo nam, da nanje ne pozabimo, obtožujejo nas za vse krivice, ki so jih oni in drugi z njimi morali okusiti. Obtožujejo nas tudi, ker se je izmaličil boj za svobodo po Župančičevih verzih: »Svobode jabolko zlato / zakotalilo se nam je v blato.« Toda gledati moramo naprej in pokopati bojno sekuro ter zaživeti v slogi za čase, ki nas čakajo.

Za Omanom je povzel besedo Tomaž Pavšič, cerkljanski domačin in poslanec za krščanske demokrate v slovenski skupščini. Dejal je, da smo se danes zbrali kot simbolični pogrebci za temi in drugimi žrtvami širom primorske zemlje. Padli so kot »izdajalci«, ko pa vendar vemo, kako narodno zavedni so bili vsi primorski Slovenci, med njimi zlasti duhovniki. Dolgo je bil zaukazan molk nad vsemi temi žrtvami, toda prišel je čas sprave. Sprava je pa nekaj čistega iz srca; vendar ne najde še pri vseh odziva. Kljub temu, če smo se spravili z mrtvimi, se moramo spraviti tudi mi živi, po besedah grške Antigone, ki je ob mrtvem bratu rekla: »Ne da sovražim, da ljubim sem na svetu.« Vendar ali so boljše-viki zmožni ljubezni in sprave? (Vprašuje pisec).

Za obema govoroma je števerjanski mešani pevski zbor zapel tri pesmi, zadnjo Lipa zelenela je. Člani dramske skupine Oder 90 so pa recitali šest pesmi Lada Piščanca. Z odlomkom ene recitiranih pesmi zaključujemo tudi to poročilo:

Gori mi zdaj srce, močno gori
za Jezuščka,
gori mi zdaj srce za vse ljudi,
o čuj, za vse.
Prižgi, o Dete, v srcih vseh ljudi
to svetlo luč;
in daj, da jim ne ugasne vekomaj,
o Dete, daj!

Referendum 9. in 10. junija

V nedeljo 9. in v ponedeljek 10. junija bodo italijanski volilci poklicani na referendum ali ljudsko glasovanje. Izreči se bodo morali samo o enem vprašanju, in sicer: Ali naj volilci pri naslednjih volitvah oddajo samo en preferenčni glas ali tri, kot so do sedaj.

Dogajalo se je namreč, da so se kandidati povezali po trije in trije ter skupno delali propagando in s tem čezmerno vplivali na volilce. Nastala je neke vrste »politična mafija«. Z eno samo preferenco bi se tej nevarnosti v večji meri izognili.

Predor Karavanke bodo odpri za promet v začetku junija

To bo okno v svet. Sedanji mejni prehod po preobremenjeni, saj gre celotna povezava sever-jug čez Ljubelj, Podkoren in tako dalje, torej gorske predele, ki predstavljajo naravno oviro. Nedvomno je, da predstavlja predor Karavanke za Slovenijo veliko pridobitev in da se bo izkazal za dobro naložbo. S strokovnega vidika smo pridobili velike izkušnje: zdaj imamo izvajalce, ki znajo graditi predore. Pri sami gradnji pa so bile uporabljene nove metode, od sider do izolacijskih materialov in drugo. Te izkušnje so naši gradbeniki že uporabili pri gradnji dveh dvocevnih predorov na trasi Malence-Šmarje v skupni dolžini okrog 3 km. Čaka pa nas verjetno še predor na Trojanah. Ni več strahu pred predori v naši gradbeni stroki. Predvidevamo, da bo z odprtjem predora Karavanke promet precej povečan, predvsem tovorni.

L.P.

Manjšinsko srečanje v Milanu

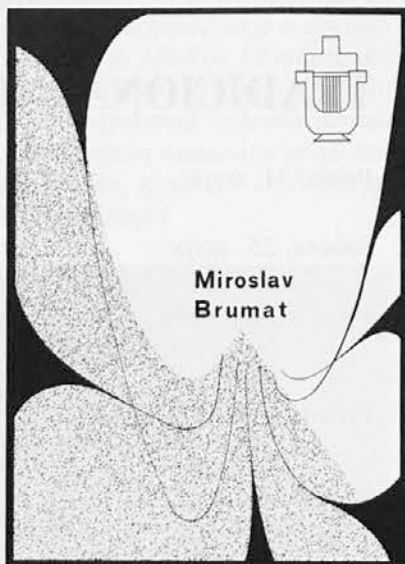
V nedeljo, 19. maja, je bilo v Milanu zasedanje manjšinskih in avtonomističnih strank in gibanj, ki sestavljajo listo »Federalizem«. Pri-sotne so bile med drugimi Union Valdotaïne, Partito Sardo d'Azione, Slovenska skupnost, Südtirol in Union Furlane. Na sestanku so razpravljali v glavnem o notranjih organizacijskih vprašanjih, nato pa še o federalizmu in pripravi študijskega seminarja o tem problemu. Prav tako so govorili o možnih skupnih povezavah na politični ravni, saj se delovanje ne sme omejiti le na skupne nastope na evropskih volitvah.

Miroslav Brumat - Cerkvene pesmi

Cerkvene pesmi Miroslava Brumata (1897-1950) bi bile morale iziti že lani ob 40-letnici njegove smrti. Tak je bil načrt Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica, njihovega pobudnika in založnika. Toda zaradi težav v zvezi z notografiranjem se je vse zavleklo za dobrega pol leta in pesmarica je izšla šele pred kratkim, vendar z letnico 1990. Uredil jo je dr. Edo Škulj, notografiral Tadej Lenarčič, likovno opremil pa Franko Žerjal. Besedo o skladatelju je napisala Lojzka Bratuž. Pesmarica je izšla v Ljubljani pri Družini. Na razpolago bo našim cerkvenim zborom, kupiti pa jo bo mogoče v Katoliški knjigarni v Gorici in še kje, tudi v Ljubljani.

Gre za drugo objavo Brumatovih pesmi v samostojni zbirki. Prva zbirka je izšla l. 1944 v Ljubljani v samozaložbi z naslovom Brezmadežnemu Srcu in je v povojnem času ni bilo več najti. Avtor jo je posvetil skladatelju Emilu Komeľu v zahvalo za pomoč pri harmonizaciji. Po skoraj pol stoletju imamo zdaj novo zbirko 27 pesmi. Večidel so iz prejšnje pesmarice, nekaj pa iz rokopisov in razmnoženin. Na prvem mestu so molitvene pesmi (Oče naš, Zdrava Marija idr.), sledijo po ena mašna in darovanijska, nekaj obhajilnih, nato pesmi za cerkveno leto in Marijine. Pri večini skladb je tudi besedilo Brumatovo. V zbirki ni romarskih in nekaterih drugih priložnostnih pesmi, ker niso strogo cerkvene. Delno so bile objavljene že v pesmarici Svetogorske pesmi, ki je izšla leta 1989 ob 450-letnici Svete Gore.

Ob skladateljskem delu msgr. Bru-

CERKVE NE PESMI

mata se vsiljuje vprašanje, kako da se je goreči dušni pastir in prosvetni delavec, ki ga poznamo predvsem kot voditelja Marijine družbe, pisatelja in urednika, posvečal tudi glasbi. Odgovor je zelo preprost. Za cerkveno petje in glasbo nasploh je imel veselje že od mladih let. Rad je igral klavir in orgle, sebi in drugim v razvedrilo. Kot voditelj Marijine družbe je skrbel tudi za njen zbor.

Dve desetletji ga je sam pripravljaj in spremljal pri jutranji maši v stolnici in ob drugih priložnostih. Na ta način je branil in ohranjal slovensko petje v časih hudega pritiska, ko je marsikje nasilno utihnilo. Za svoj zbor je tudi komponiral, največ cerkvene pesmi. Zato so bile nekatere izmed njih sprva napisane za ženski zbor.

Brumatove skladbe so preproste in spevne, dostopne tudi šibkejšim zborom. Nekatere so primerne za dvo-glasno ali ljudsko petje. Iz njih diha skladateljeva rahločutnost, doživljaj in smisel za melodičnost. Tudi njegova besedila so po izrazu in misli preprosta. Njih religiozna vsebina je hkrati molitev.

V nepodpisanem članku, ki ga je objavila Vijolica, glasilo goriške Marijine družbe, ob 3. obletnici skladateljeve smrti, je zapisano, da gre za glasbeno nadarjenega duhovnika, ki pa svojega talenta ni gojil. Glasba mu je bila pač uteha, razvedrilo in sredstvo apostolata, ne pa poklic. Poezijo zvokov je Brumat dojemal s srcem in dušo. Svoje notranje bogastvo je izražal v nekoliko čustveno obarvanih, toda temeljito dognanih kompozicijah. Ob izidu prve zbirke je skladatelj France Kimovec v Slovenscu 12. maja 1944 napisal, da v Brumatovi glasbi »ni velikega vzgona, nikjer nič presenetljivega, nič dvournega, nepričakovanega. Je pa vse zdravo, pravilno utemeljeno. Skladbe niso osladne sladkarije, ki za trenutek opajajo, za njimi pa ostane zevajoča praznosta, pač pa dober, tečen, okusen domač kruh, ki je po njem duši dobro, srcu pa prijetno.« Tež stvarni Kimovecvi omeni bi lahko pritril tudi današnji izvajalec in poslušalec Brumatovih pesmi.

Nova pesmarica bo med našimi zbori ohranjala živ spomin na skladatelja, ki je izšel iz našega okolja in zanj tudi ustvarjal.

I.B.

Nove knjige pri Ognjišču

IZ MISIJSKEGA SVETA

Najbrž zlepa ni bilo obdobja, ko bi pri založbi Ognjišče, ki ima tudi med Slovenci v Italiji veliko prijateljev, izšlo toliko knjig, kot jih je v zadnjem času.

KRISTJANOV POGLED NA SODOBNO SLOVENSKO KNJIŽEVNOST

Svojevrsna je knjiga, ki je izšla takoj po veliki noči. Gre za knjigo Tarasa Kermaunerja: Slovenska kultura in versko izkustvo. Pisatelj te strokovne knjige je sin predvojnih komunistov — njegova starša sta sklenila enega prvih samo civilnih zakonov v Ljubljani. Po vojni je Kermauner študiral filozofijo, diplomiral in pozneje doktoriral. Bil je tudi v stalnem sporu s komunističnim režimom in je sodeloval pri mnogih leposlovnih revijah, ki jih je oblast prepovedala. Zaradi njegove iskrenosti in resnicoljubnosti so ga začeli vabiti na verska predavanja. Srečal se je z duhovniki in verniki in spoznal njihove vrline. Počasi se je začel približevati krščanstvu vse do tiste stopnje, da se je cerkveno poročil in se uradno priznava za člana Cerkve, kar je med umetniki nemalokrat redkost. Omenjena knjiga je že druga verska knjiga, čeprav je napisal nad 50 knjig. Nekaj verskih knjig ima v načrtu. V delu Slovenska kultura in versko izkustvo so zbrana razna verska — doslej objavljena in neobjavljena — predavanja in duhovna razmišljanja. Najbrž bodo posebno dragocena tista, ki govorijo o razmerju kristjana do politike, in še bolj pa tista, ki sodobno slovensko književnost osvetljujejo s krščanskega vidika, saj nam take vrste razprav zelo manjka. V roke bi jo moral vzeti ne samo vsak profesor književnosti, ampak vsak slovenski izobraženec. Knjiga je odraz pisateljevega srečanja s krščanstvom in njegove vključitve v Cerkev.

DVE KNJIGI ZA ŽIVLJENJE

Naslednji dve knjižni novosti Ognjišča spadata v zbirko Življenjske smernice. V njej izhajajo knjige, ki skušajo v jeziku sodobnega človeka odgovoriti na pereča vprašanja vere in življenja po njej. Bogatijo jo barvne fotografije. V angleškem jeziku so te knjige velike uspešnice. Prva knjiga v tej zbirki je izšla lani in nosi naslov: Ali ima življenje smisel? Sedaj sta izšli še dve novi: Vstajenje - dejstvo ali slepilo? in Kako naj odpustim? Prva knjižica s svojim sporočilom osvetljuje čas okrog velike noči, saj razglablja o svetopisemski in zbdovinski utemeljenosti resnice o Jezusovem vstajenju, na kateri sloni krščanska vera. Druga pa nas vodi po »stonicah odpuščanja in ozdravljenja«, ki ga zmoremo le v moči božjega usmiljenja, katerega sad je za katoličane zakrament sprave.

DARILLO ZA PRVOOBHAJANCE IN BIRMANCE

V preprosti pripovedni obliki, razumljivi mlajšim otrokom, so podani vsi glavni dogodki zgodovine izvoljenega ljudstva stare zaveze, zapisani v Svetem pismu; imamo jih v treh knjigah Svetega pisma za otroke: V začetku, Obljubljena dežela, Kralji in preroki. Vsaka knjiga pri- naša 11 zgodbi; besedilo na vsaki strani spremlja barvna ilustracija. Prav tako se dobijo še dve knjigi Nove zaveze: Prvi božič in Jezusovo kraljestvo. Komplet pet lepih knjig je zelo primerno darilo za prvo obhajilo.

V sodelovanju s Slovenskim misijonskim svetom, ki se pripravlja na Vseslovenski misijonski kongres in v želji papežev okrožnice »Odrešeni-kovo poslanstvo« je založba Ognjišče izdala molitvenik z naslovom Misijonske molitve. Sestavljen je iz štirih polurnih molitvenih ur za molitve z verniki, dveh enako dolgih križevih potov, štirih misijonskih rožnih vencev in misijonskih pesmi. Zaradi prilagojenega tiska bodo vsakemu župniku in vsaki skupini dragocen pripomoček pri oblikovanju molitev za misijone. Lahko jih bomo uporabili tudi za osebno molitev.

Že leta 1987 je izšla knjiga Velika verstva, ki obravnava vsa poglobljena svetovna verstva in tudi nekatera manjša živa verstva današnjega sveta, prav tako pa tudi najbolj znana stara verovanja in mitologije. Knjigo, ki spoštljivo prikaže vsako vero, bogati 400 slik, od tega več kot polovico barvnih.

Izreden založniški podvig Ognjišča, ki je doživel tudi velik odmev v vseh sredstvih družbenega obveščanja, je komplet 12 kaset Sveto pismo.

Po veliki noči je tudi izšla 3. številka revije Molimo s Cerkvijo, ki prinaša besedilo beril in evangelijev, uvodov vanje in v praznike po veliki noči do godu sv. Joahima in Ane, predloge za petje, molitvene ure in razna druga krajša besedila, ki spodbujajo k razmišljanju. Revija si je že našla lepo število bralcev in naročnikov med različnimi sloji ljudi, ki želijo živeti iz bogoslužja Cerkve.

Tik pred izidom je drobna, a zanimiva knjižica Zakaj ljubim azaleje. V njej nemška redovnica noterdamka Imma-Josefa Mack pripoveduje, kako je kot mlada kandidatinja v težkih vojnih razmerah skoraj leto dni (od maja 1944 do aprila 1945) teden za tednom potovala iz Freisinga v Dachau in zapor-nikom tamkajšnjega nacističnega koncentracijskega taborišča nosila pomoč v hrani in zdravih ter vzdrževala zveze z zunanjim svetom. Skoraj vse knjige Ognjišča lahko dobite v Trstu v trgovini Fortunat in v Gorici v Katoliški knjigarni.

Božo

★

Včasih veliko delamo, v resnici pa nič, ker ne delamo tega, kar bi morali. (Myller)

Delegacija za pospešitev zakona o zaščiti narodnih manjšin

Ne samo mi Slovenci, temveč tudi Furlani čakajo na zakon o zaščiti narodnih in jezikovnih manjšin. Ta zakon že leta čaka na odobritev. Zato so zastopniki raznih furlanskih organizacij in videmske Cerkve imeli skupen posvet na pobudo tednika La Vita Cattolica. »Na tem posvetu so sklenili, da sestavijo posebno delegacijo, ki bo šla v Rim do predsednika vlade in do predsednika republike ter predlagala: 1. Zakon o zaščiti narodnih in jezikovnih manjšin naj vlada vključi v svoj program; 2. V ta namen naj gre v Rim posebna delegacija političnih, kulturnih in cerkvenih zastopnikov; 3. V Vidmu naj se ustanovi posebna konsulta za manjšine; 4. Na Italijansko škofovsko konferenco naj se naslovi prošnja za odobritev furlanščine v liturgiji.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

Gallusovo zvočno bogastvo očaralo

Konec minulega tedna smo bili v Trstu, Gorici in Čedadu priče kulturnemu dogodku izjemnega pomena: devet slovenskih pevskih zborov, sestavljenih večinoma iz mlajših pevcev (skupno okoli 170), je v počastitev 400-letnice smrti Jacobusa Gallusa združilo svoje sile ter naštudiralo zahteven program motetov za enega, dva, tri in štiri zборе iz zbirke Opus musicum.

Pri podvigu so sodelovali mešani zbori »Milan Pertot« iz Barkovelj (vodi Aleksandra Pertot), »Primorec-Tabor« z Opčin (vodi Matjaž Šček) in »Tržaški mešani zbor« (vodi Tomaž Simčič); deklški zbori Glasbene matice iz Trsta (vodi Stojan Kuret), »Vesela pomlad« z Opčin (vodi Franc Pohajč) in »Vesna« iz Križa (vodi Bogdan Kralj), dalje Tržaški oktet (vodi Aleksandra Pertot) ter člani moškega zbora »V. Vodnik« iz Doline (vodi Bogdan Kralj).

Program je tako sestavljen, da se vrstijo vedno nove kombinacije, ki se od začetnega enozbornega šestglasja preko najrazličnejših vmesnih večzborij na koncu zlijejo v mogočno šestnajst oziroma štiriindvajsetglasje, razdeljeno v štiri zборе. Ob izredno posrečenem in vidno pretehtanem izboru je težko izbrati najboljše skladbe in izvedbe, tudi ker je bil celoten koncert po soglasnem mnenju poslušalcev in kritikov na zelo dobri umetniški ravni. Vsaka izbira je tako neizogibno sad osebnega okusa. Poskusimo lahko na primer takole:

TRIJE NASTOPI

»Jucundare filia Syon« s svojim kontrapunktičnim prelivanjem, »Quo mihi crude dolor« (z odmevom) s svojim izpovednim patosom, »Virgines prudentes« (deklški zbor) z nasprotjem med bučnim »clamor« in ubrano »allelujo«, »O Beata Trinitas« (moški zbor) s svojim nezadržnim crescendom, »Tribus miraculi« z nenavadno razvrstitvijo glasov v trozborje ter »Domine Deus, exaudi« na izvirno Gallusovo besedilo za štiriglasne zборе (soprani, altovi, tenorji in basovi), obdelane v obliki orgelskih registrov.

Koncerti so bili v petek, 17. maja, v stolnici sv. Justa v Trstu, v soboto, 18. maja, v stolnici sv. Hilarija in Tacijana v Gorici ter v nedeljo, 19. maja, v cerkvi sv. Frančiška v Čedadu. V vseh treh pokrajinah je program privabil veliko število poslušalcev. Ti so se še posebno

velikodušno odzvali v Trstu, kjer so napolnili stolnico do zadnjega razpoložljivega kotička. Med poslušalci je bil tudi škof, msgr. Bellomi, ki je z velikim zanimanjem spremljal izvajanje ter na koncu čestital dirigentom. Dobro je bila zasedena tudi goriška stolnica. Prijetno presenečenje pa je pevce čakalo v Čedadu, kjer je občinstvo napolnilo veliko cerkev sv. Frančiška, sedaj namenjeno izključno koncertni dejavnosti.

NEKAJ RAZMISLEKOV

Ob koncu še nekaj krajših razmislekov:

1. Proslava Gallusovega jubileja z naslovom »Gallusovo zvočno bogastvo« je nedvomno eden najpomembnejših dogodkov slovenskega kulturnega življenja v Italiji v zadnjih letih. Na take pobude očitno nismo več vajeni, če smo se mnogi ob koncu začudeno spraševali: »Je to sploh mogoče?« Navadno jočemo in tožimo nad našo zaspanostjo, sedaj pa kakor da nas je Gallus nenedoma bogato in nepričakovano obdaril.

2. Koncert izbranih Gallusovih motetov je uspel zato, ker so bili omenjeni zbori ter njihovi zborovodje pripravljeni začasno žrtvovati svojo avtonomijo za izvedbo nekega skupnega projekta. Tudi pri mnogo večjih skupnostih od naše se to ne dogaja pogosto.

3. Poslušalce in seveda še mnogo bolj same pevce je do dna duše navdušil Jacobus Gallus, klasik evropske renesanse, zahteven skladatelj »resne« glasbe. Še en dokaz, da lahko naša kultura raste in se plodno razvija samo na kvaliteti. Kdo je rekel, da se mladi navdušujejo samo nad popevkami?

4. Pevce in poslušalce so povezali Gallusovi moteti s svojim glasbenim, a tudi krščanskim nabojem. Ali je mogoče globoko glasbeno doživljanje ločiti od besedila, na primer pri pogovoru Magdalene z mrtvim Kristusom ali ob intimni skladateljevi prošnji za »otroke, mlade, odrasle in starce«? Ta primer kaže, kako krščansko sporočilo ohranja neokrnjeno moč, da nagovarja človeka, ne samo vernega, ampak morebiti tudi skeptika, in da ljudi združuje celo ne glede na njihovo osebno prepričanje. Tako so mnogi lahko koncert Gallusovih motetov doživljali kot pravo molitev.

žč

Ob stoletnici rojstva nadškofa Karla Margottija

Letos mineva 100 let, odkar se je rodil, in 40 let, odkar je umrl goriški nadškof Karel Margotti. Štirideset let ni malo, vendar še živijo na Goriškem ljudje, zlasti duhovniki, ki so nadškofa Margottija pobliže poznali.

Njegova prisotnost na krmilu goriške Cerkve (1934-1951) je bila sočasna in zaznamovana z dramatičnim obdobjem fašistične diktature ter z vojnimi in povojnimi dogodki.

Spomin nanj budi v slovenskih srcih različna in, verjetno, tudi protislovna čustva. In če je sodba upravičeno zadržana zaradi marsikaterih njegovih potez za časa fašizma, ki je težila k nekakemu uniformiranemu »porimljanjenju« slovenskega verskega izražanja, vendar kdor ga je pobliže poznal, ne more prezreti njegove srčne dobrote, njegove zavzetosti za osebe v stiski, kot n.p.r. za konfinirane slovenske duhovnike, za slovenske internirance v Gonarsu in zlasti za reveže. Zato sem prepričan, da mnoge Slovence še boli objestno postopanje partizanskega vrha v prvih dneh meseca maja 1945, ki je nadškofa Margottija kratkomalo aretirjal in nato izgnal iz Gorice.

Objektivna biografija nadškofa Margottija še ni bila napisana. Zabeležiti pa velja, da se je tega pisanja lotil duhovnik Giuseppe Dal Pozzo, doma iz rojstnega Margottijevega mesteca Alfonsine v Romagni. Trenutno roma od arhiva do arhiva, kjer je kaj pisanega o Margottiju. Naj jih omenim: Goriški nadškofijski arhiv, Vatikanski arhiv, Arhiv Apostolske delegacije v Carigradu, Arhiv italijanskega notranjega in zunanega ministrstva, Arhiv NOB v Ljubljani. Edina arhiva, ki mu nista doslej dovolila dostopa do Margottijevih dosjejev, sta goriški in tržaški državni arhiv.

Omenjeni gospod Dal Pozzo je dal pobudo za spominsko proslavo v Alfonsinah ob stoletnici rojstva nadškofa Margottija na sam njegov rojstni dan 22. aprila 1991. Prijaznemu vabilu se je odzvala peterica italijanskih duhovnikov, katerim sem se pridružil iz raznih nagibov in, ne na zadnje, da vidim kraj in okolje nadškofovega otroštva. Proslava, prej na župnijski kakor mestni ravni, je bila morda skromna, pa vendar zelo dostojna in pristrčna. Opazil sem, da je bila ondotna krščanska skupnost iskreno vesela goriške prisotnosti. Svečanost se je odvijala v župnijski cerkvi Srca Jezusovega, v kateri je bil nadškof Margotti krščen. Cerkev sicer ni več ista, ker je staro cerkev zadnja vojna vihra do tal porušila. Sv. maši, ki jo je s sodarovanjem prisotnih duhovnikov vodil

generalni vikar faentiske škofije, je sledil živahen in sila zanimiv izsek arhivskih dognanj, ki ga je podal gospod Dal Pozzo in ga razdelil na tri glavna obdobja Margottijevega življenja: od rojstva do odhoda v Rim, v službi Apostolskega sedeža na Kongregaciji za vzhodne Cerkve in nato kot Apostolski delegat v Carigradu in Atenah, nadpastir v goriški Cerkvi.

Slišali smo, da je bil Margotti sin doslednega anarhista; da sta se oče in mati poročila, ko je bilo Karlu 12 let in sta ga šele tedaj uradno pripoznala in je dobil očetov priimek; da so živeli v največji revščini; da je kot 16-leten dijak zbežal iz malega semenišča in se napotil peš prosti Sv. deželi. Prišel je le do Trsta in so ga očetje kapucini na Montuzzi pregovorili, naj se vrne domov oz. v semenišče, kjer ga niso z lahkoto znova sprejeli. Nič manj razgibana ni bila Margottijeva služba pri Apostolskem

sedežu. Na Kongregaciji za vzhodne Cerkve mu je bila zaupana vez s kristjani v Rusiji in celo s sovjetsko oblastjo v sami Stalinovi dobi. Komaj 39-leten je postal škof in bil poslan za apostolskega delegata v Carigrad in v Atene. To je bilo leta 1930. Nedvomni diplomatski zapletjaji so bili vzrok za Margottijev odpoklic iz Carigrada in, posredno, njegovo imenovanje za goriškega nadškofa. Arhivski vir pravi, da v Gorico ni prišel rade volje. Pa tudi to, da je bil v Gorici pod nenehnim političnim nadzorstvom. Ne bo pa lahko napisati objektivno biografijo. Za povojno obdobje pa vsekakor lahko trdimo, da bi si boljšega škofa tudi Slovenci ne mogli želeli. Med proslavo me je ganila beseda Margottijeve duhovne oporoke, ki jo je prebral ondotni župnik: »Slovenske in italijanske vernike prosim, naj se imajo radi.«

Oskar Simčič

Molitvena zveza v Mariboru

Pomembna odločitev za reševanje krize duhovnih poklicev na Slovenskem

Pred kratkim so v Mariboru ustanovili Molitveno zvezo za duhovne poklice (MZDP), ki bo delovala pod okriljem mariborskega škofijskega ordinariata. Na letošnjo nedeljo Dobrega pastirja je škof dr. Franc Kramberger povabil vse vernike krajevne Cerkve, naj se pridružijo tej duhovni pobudi. V Sloveniji sicer že delujeta dve podobni duhovni pobudi — Živi rožni venec in Molivci za duhovne poklice — vendar novoustanovljena Molitvena zveza v Mariboru noče biti njuna konkurenca, temveč koristna osvežitve in dopolnilo.

Kaj pomeni nova zveza in zakaj so se zanjo odločili prav v mariborski škofiji, je moč razbrati iz 5. številke letošnjih Pastoralnih pogovorov, ki jih izdaja Škofijski ordinariat v Mariboru. Odgovor je tako rekoč na dlani: zanjo so se odločili predvsem spričo naraščajoče krize duhovnih poklicev. O pomanjkanju duhovnih, zlasti duhovniških poklicev, zgovorno govori že nekaj suhoparnih statističnih podatkov: še pred dvajsetimi leti (1971) je bilo v mariborski škofiji 108 bogoslovcev, letos jih je samo 18, v ljubljanski škofiji so imeli 1971. leta 123 bogoslovcev, v letošnjem letu pa dobro polovico manj oziroma komaj 58. V obeh škofijah torej v zadnjih letih beležijo občuten padeč duhovnih poklicev.

In kje iskati vzroke, da je v Sloveniji prišlo do tako velikega zmanjšanja duhovnih poklicev in čuta zanje? Odgovor je en sam: pomanjkanje molitve. Zato je glavni namen novoustanovljene mariborske zveze molitev za duhovne poklice, in sicer redna, vsakdanja molitev. Član zveze lahko postane vsakdo, ki je pripravljen vsak dan moliti, bodisi posebno molitev, desetko rožnega venca, ali drugo primerno molitev. Člani zveze naj bi bili pripravljeni moliti in delati za duhovne poklice v župniji. Molitveno jedro bi potemtakem bilo v domači župniji, zveza pa je oblikovana kot povsem družinska in župnijska zadeva. Zato pobuda mariborske škofije o ustanovitvi Molitvene zveze za duhovne poklice zasluži vso pozornost tudi v ostalih dveh slovenskih škofijah (Ljubljana, Koper), med našimi rojaki na Tržaškem in Goriškem ter med koroškimi Slovenci v sosednji Avstriji.

I.V.

Prijava dohodkov

Tvoj podpis za potrebe tvoje Cerkve

V mesecu maju smo vsi državljani dolžni prijaviti dohodke preteklega leta; letos dohodke v letu 1990. Pri prijavi je mogoče določiti, komu naj gre osem od tisoč prijavljenega davka. To je razvidno iz okenc, ki so na vsaki davčni prijavnici (model 740, model 101, model 201). Potrebno je le izbrati pravo okence. Na vsakem modelu so namreč v posebni razpredelnici štiri taka okenca z napisom od leve proti desni: STATO; CHIESA CATTOLICA; UNIONE CHIESE CRISTIANE; ASSEMBLEE di DIO. Tvoj podpis v enem od okenc določa, komu naj država odmeri osem od tisoč tvojega davka.

Kot kristjan bi se ne smel pomisliti: kristjani smo dolžni podpirati svojo Cerkev. To so delali že prvi kristjani za časa apostolov. To lahko storiš še z večjim veseljem, saj veš, da katoliška Cerkev v Italiji s svojimi dohodki ne skrbi samo za

vzdrževanje duhovnikov, temveč tudi za pomoč vsem potrebnim, doma in po svetu. Doma za oskrbovance v domovih, od zasvojenih z mamili do zapuščenih otrok in ostarelih. Od tega prihodka Cerkev pomaga tudi prizadetim po svetu, letos npr. Kurdom; Armencem, prizadetim po potresu; poplavljenecem v Bangladešu itd. Kjer je kaka velika potreba, je navzoča tudi Cerkev posebno z ustanovo Caritas. Teh potreb je vedno več, ker je vedno več tudi beguncev in razseljenih oseb. Pomislimo le na Albance in na številne pribežnike iz vzhodnih držav Evrope ter Azije, ki vsako noč skrivaj prehajajo državno mejo posebno tu v naši deželi. Italijanska Caritas skuša vsem pomagati. Lahko bi še bolj pomagala, če bi jo kristjani še bolj podpirali. Tvoja podpora je tvoj podpis. Če si v dvomu, kje podpisati, vprašaj kako kompetentno osebo.

PD MAČKOVLE

vabi na

TRADICIONALNI PRAZNIK ČEŠENJ

Petek, 24. maja:	ob 17. uri odprtje kioskov; od 20.30 dalje ples z ansamblom KRT.
Sobota, 25. maja:	ob 17. uri odprtje kioskov; od 20.30 dalje ples z ansamblom KRT.
Nedelja, 26. maja:	ob 15. uri odprtje kioskov; ob 18. uri začetek kulturnega programa. Od 20.30 dalje ples z ansamblom TAIMS.
Ponedeljek, 27. maja:	ob 17. uri odprtje kioskov; od 20.30 dalje ples z ansamblom TAIMS.

V primeru slabega vremena bo praznik 31. maja, 1., 2. in 3. junija 1991

Razmišljanje ob cerkljanski tragediji

Prof. Jože Pirjevec je ob okrogli mizi v Devinu dejal, da iz dokumentov v Moskvi izhaja, da je »Protiimperialistična fronta«, ki so jo ustanovili v Ljubljani dne 26. aprila 1941, bila ustanovljena na ukaz iz Moskve. Stalin je bil takrat prijatelj s Hitlerjem in zato sovražnik imperialistov (Francije in Anglije). Zaradi tega so ga v boju zoper imperialiste morale podpirati vse partije v tedanji Evropi. Med najbolj gorečimi je bila slovenska partija, ki je prva ali vsaj med prvimi ponudila pomoč Stalinu. Toda že konec junija se je ta fronta preimenovala v »Osvobodilno fronto«, ker je Hitler napadel Sovjetsko zvezo.

To je resnični začetek osvobodilnega boja na Slovenskem. In tako je ostalo do konca vojne in zmage revolucije. Toda za to so vedeli samo nekateri izvoljeni partiji in ne vsi, ker so se v njih vrstah znašli fantje, ki o komunizmu niso sanjali, še manj o kaki revoluciji. Med takimi fanti so bili posebno naši primorski fantje in mladi možje, ki jih je Mussolini poklical v vojsko. Od vojakov so pisali: »Še bo lušno!« ter mislili na padeč fašizma in na priključitev k Jugoslaviji. Zato po 8. septembru 1943 zanje ni bilo dvoma, kam. Komaj so prišli domov, so z vsem srcem šli na goriško fronto in v boj zoper Nemce, nato pa v gozd k partizanom, prepričani da se borijo za svobodo, za svobodno Slovenijo v Jugoslaviji.

Enkrat v rokah partije se je začela prevzgoja. Imeli so politične ure, imeli so posebne tečaje. Politikomisarji so imeli glavno besedo. Pa se je zgodilo, da je kdo ugovarjal, da je zahteval pojasnila, izrekel kako kritiko. Tak partizan je takoj postal sumljiv in kmalu proglašen za »izdajalca«. Med takimi je bil npr. Jožko Schif, ki smo zadnjič o njem brali. Kot akademik je prišel pred italijan-

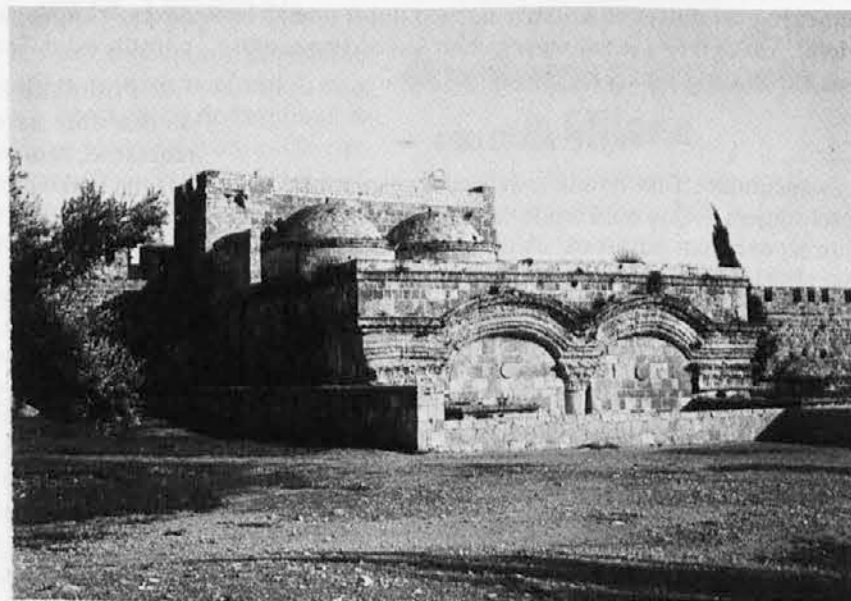
ske sodišče in bil obsojen zaradi terorizma. V ječi v Sieni je postal član partije. Po 8. septembru 1943 se je vrnil v Gorico in tu imel stike z raznimi osebami, tudi z Ernestom Jazbecem, znanim plavogardistom (pristašem četnikov). V marcu 1944 je odšel v partizane, toda partijcem je postal sumljiv in so ga že teden dni po prihodu v partizane zahrbtno likvidirali (ustrelili).

Njegova zgodba je zgodba prenekaterih naših fantov, ki so »padli« pri partizanih, toda vprašanje je, kdo jih je pokončal, Nemec ali partizan. Tako se je npr. govorilo in se še govori o Vojku Premrlu. Ranjen je bil in umrl v bolnici. Nepojasnjeno je ostalo, kako je bil ranjen in zakaj je umrl.

Med takimi primorskimi fanti so bili tudi tečajniki, ki so jih zbrali v Cerknem v januarju 1944. Imeli so partijski tečaj za vzgojo. Zaključili so ga z veselico in šli veseli spat (27. januarja 1944). Ponoči je prikorakala v Cerkno četa esesovcev iz Idrije preko hribov; bilo jih je menda 120. Neopaženo so prišli skozi vasi okrog Otaleža, ob svitanju vdrli v Cerkno, pobili uboge tečajnike (47) in še koga ter se po pokolu nemoteno umaknili po cesti v Želinj in nato v Idrijo. Partizanska puška se pri tem ni sprožila, skoro kot v pravljici o Sneguljčici, ko so vsi v gradu spali.

Nekdo je moral biti za to kriv; kriva je »bela garda« v Cerknem, oba kaplana, nekaj družbenic in deklet pa še kak možki, skupno 15 oseb, češ, ti so izdali partijsko šolo. In zgodila se je druga tragedija: vseh 15 so aretirali, obtožili izdajstva, pripravili neke vrste proces, vse obsodili na smrt ter jih 3. februarja vse ustrelili in vrgli v brezno. Kljub temu se je eden rešil, pribežal v Gorico in se po vojni vrnil domov. Do smrti pa si ni upal ničesar pričevati.

K.H.

Zlata vrata v Jeruzalemu. Vhod so zazidali muslimani

Zivahna pomlad mešanega zbora Rupa-Peč

V manj kot mesecu dni je mešani pevski zbor Rupa-Peč trikrat nastopil s cerkvenimi pesmimi, enkrat na samostojnem koncertu. Drugo nedeljo v aprilu je sodeloval na koncertu velikonočnih pesmi, ki ga je priredilo Združenje cerkvenih pevskih zborov v Štandrežu. Naslednjo nedeljo, 21. aprila, pa je zbor samostojno nastopil v cerkvi na Peči. Vsebinsko koncerta je napovedoval že njegov naslov: S pesmijo skozi cerkveno leto. Dirigent Zdravko Klanjšček je na vabilu zapisal, da besednega in duhovnega bogastva cerkvenih pesmi pri nedeljski in praznični maši ne moremo dojeti v polni meri. Za to je potrebna posebna zbranost, priložnost zanjo pa je npr. koncert religioznih pesmi v cerkvi.

Tako so se pri zboru odločili, da pripravijo spored cerkvenih pesmi od adventnih do binkoštnih, pa pesmi sv. Rešnjega Telesa in Marijinih. Devet od štirinajstih pesmi so uglasbili slovenski skladatelji (Tomc, Vrabec, Renar, Pavšič, Vodopivec, Mav, Bratuž, Trošt, Filej), pet tuji (Mitterer, Bruckner, G.P. da Palestrina, Gruber). Nekaj pesmi je na orglah spremljala Lojzka Bratuž. Spred je z globokimi mislimi povezoval domači župnik g. Drago Butkovič. Zamisel koncerta je bila izvirna, izvedba dobra. Številni poslušalci so se razhajali s prijetnimi občutki, saj so ob lepem petju podoživljali skrivnosti cerkvenega leta.

V tretje je zbor Rupa-Peč nastopil 5. maja na reviji cerkvenih zborov v Novem mestu, na kateri je pel tudi mešani zbor iz Podgore. Novomeško revijo je snemala slovenska televizija. Del pesmi, in sicer Marijine, je oddajala že preteklo nedeljo.

SPZ Gallus iz Argentine

Dne 31. maja za zaključek šmarnic bodo rojaki iz Argentine gostje prosvetnega društva Podgora, saj bodo nastopili na Gallusovi proslavi, ki se bo odvijala ob 20.30 v cerkvi Sv. Justa.

Za to priliko, na katero so se Podgorci že dolgo pripravljali, bodo prisotni tudi člani komornega zbora Gallus iz Kranja.

Skupaj z domačimi pevci bodo gostje iz Kranja in Argentine izvajali vsak po štiri skladbe velikega slovenskega renesančnega mojstra, na koncu pa bodo vsi skupaj zapeli že znano Ecce quomodo moritur justus.

Program bo povezoval muzikolog in profesor na ljubljanski teološki fakulteti dr. Edo Škulj.

Ob koncu proslave bodo gostje iz Argentine zapeli še nekaj slovenskih in argentinskih motivov.

Prireditve bo potekala pod pokroviteljstvom SSO.

Ob priliki srečanja med Slovenci iz Podgore in Ronk te vabimo na

KONCERT

mešanega pevskega zbora

»Podgora«

Dirigent dr. Mirko Špacapan

Romjan, cerkva sv. Štefana Sreda, 5. junija 1991, ob 20.00

Na koncu družabno srečanje!

Zahvala

Župnijska skupnost iz Nabrežine se zahvaljuje prof. Vanji Kržan za važno in lepo predavanje o družini. Prav tako g. Merklju za mladinsko srečanje o smislu življenja, ljubezni in poroke (zakona). In še ena zahvala vsem številnim nastopajočim za materinski dan, zlasti vsem iz Števerjana. Nasvidenje!

Vanja Kržan predava v Nabrežini

SKD »Hrast« - Doberdob
v sodelovanju z Občinsko upravo
in Kmečko obrtno hranilnico

vabi na

KONCERT

Mešanega pevskega zbora Hrast
1756 - 1791

W.A. MOZART

Župnijska cerkev Nabrežina
Nedelja 26. maja 1991 ob 20.30

Mladinska sekcija SSK gre v goste k dr. Fr. Bučarja

Na pobudo Mladinske sekcije Slovenske skupnosti bo v torek, 28. maja ob 16. uri predsednik Skupščine Republike Slovenije dr. France Bučar sprejel skupino mladih zamejcev iz Trsta in Gorice. Gostom bo predsednik Bučar obrazložil sedanje stanje v Sloveniji in Jugoslaviji ter prizadevanje Republike Slovenije za osamosvojitve.

Mladinska sekcija SSK daje tako možnost večji skupini mladih, da ima neposredne stike z uradnimi ustanovami Republike Slovenije in še posebej, da se seznani z načinom dela prvega demokratično izvoljenega zakonodajnega telesa v matični domovini.

Po srečanju v slovenski Skupščini se bodo zamejski mladinci sestali s predstavniki mladinskih organizacij strank združenih v Demos-u, kjer se bodo še utrdili že navezani stiki. Obisk se bo zaključil z družabnostjo med mladimi udeleženci iz matične domovine in iz zamejstva.

Mladinska sekcija SSK je za to priliko najela avtobus, ki bo na voljo udeležencem. V zgodnjih popoldanskih urah bo odpotoval iz Gorice, uro pozneje pa iz Trsta. Točna ura odhoda bo pravočasno objavljena udeležencem, ki se lahko prijavijo pri članih Mladinske sekcije SSK.

Radio Maria

Pred osmimi leti je župnik Mario Galbiati v župniji Arcelasco pri Comu ustanovil radijsko postajo z imenom »Radio Maria«. Radijsko anteno je postavil na zvonik župnijske cerkve, sedaj pa je razkropljenih po Italiji nad 500 ojačevalcev.

Radio oddaja 24 ur dnevno. Predmet oddaj je božja beseda, bogoslužje, razne pobožnosti, svetniški življenjepisi, kateheza, socialni problemi, novice, krajevna poročila, rožni venec. Posebno molitve je veliko. Razvedrilo je odmerjenega malo časa. Izključene so reklame za plačilo.

Radio podpira Združenje prijateljev Marijinega radia. Prijatelji podpirajo s svojimi prispevki delovanje radia. Ustanova izdaja listič, ki izhaja vsake tri mesece. Nadalje širi Marijine podobe. Organizira romanja, zlasti v Medjugorje. Pri oddajah sodeluje aktivno okrog tisoč ljudi.

tič je orisala delovanje odseka. Društvo ima 118 članov, aktivnih 66. V lanskem letu je bilo 64 darovanih krvi. Blagajniško poročilo je podala Mirjam Devetak, za nadzorni odbor je poročal Andrej Kovic. Zboru je predsedoval Lucijan Fajt.

Pozdrave so izrekli predstavniki društev: za KŠD Vipava iz Peči Ivan Petejan, za ŠD Sovodnje Marjan Tomsič, za KD Skala iz Gabrij Oskar Juren. Članske izkaznice je sprejelo pet mladih članov: Marko Temon, Ivo Cotič, Peter Černic, Marko Čavdek in Katja Tommasi. Nov upravni odbor ima 16 članov iz sovojenjske občine, dva člana pa sta iz Štandreža.

V razpravi je prišlo na dan nekaj pobud: ponovno naj bi se organiziral pohod, potrudili naj bi se pri ustanavljanju novih sekcij, posebno na mešanih področjih našega zamejstva, vsak član naj vzpodbuja prijatelje, da pristopijo tej vedno bolj potrebni humanitarni organizaciji.

Občni zbor se je zaključil ob zakuski, ki sta jo pripravila člana Renca Čičuš in Jožef Florenin.

Remo Devetak

TRST

Iz romanja na Monte Berico

Deset avtobusov in petsto slovenskih romarjev s Tržaškega je 25. aprila preplavilo trg pred božjepotno cerkvijo na Monte Berico. Pa tudi domačini so množično prihajali na svojo priljubljeno božjo pot.

Seveda je naša prisotnost na tem kraju še bolj poudarila vesoljnost nebeške Matere, na katero se radi sklicujemo, da je Mati slovenskega naroda. In slovenska pesem ki se je v cerkvi dvignila iz petsto grl, je bila nadvse zgovorna, navdušeno mladostna, sveža in živa; srčno je izpovedovala ljubezen teh src Materi, prav tako dragi tudi izven domačih gričev in dolin.

Samoševanje naših 15 duhovnikov, g. Dušana Jakomina pri orglah, otroški glasovi pri berilih, potrditev vere po evangelijskih besedah »Zdrava, milosti polna, blagoslovljena med ženami«, o kateri je govoril g. Milan Nemač, je že predstavljalo klic nebeške domovine v zvestobi Njej, ki je nosila »Stvarnika vseh stvari«!

Dolgo je bilo čakanje na kosilo v restavraciji, a kaj, ko si kuhanega riža, špagetov in solate ne moremo s seboj nositi v torbah. Tudi se tega za tako množico ne da kar tako na kompjuterju iztisniti. Znali pa so si naši romarji krajsati čas z močnim domoljubnim poudarkom v vseh tržaških narečjih, ob poslušanju zelo zelo sličnih nekdanji babilonski zmešnjavi jezikov. Za one pa, ki jim je romanje pomenilo samo beg iz osamljenosti, je brezskrben klepet z botrami in strici ob dobri vinski kapljici dal vsaj bežno iluzijo, da življenje končno le ni tako neznosno.

Po dobrem kosilu so se posamezni avtobusi usmerili v razne kraje. V poštev so prišli Padova s sv. Leopoldom, Chiampo z lepo kopijo votline Lurške Marije ter enako čudovito izpeljan križev pot s kipi naravne velikosti. Če je katerega od romarjev objelo tam le nekaj takega kot razžarjeno hrepenenje po bolj doslednem življenju po veri, pot ni bila zaman.

En avtobus si je izbral opatijo Praglia, kjer so slovenski bogoslovci po zadnji vojni našli zatočišče in tam študirali. Imeli pa smo smolo in običali na poti, spredaj in zadaj oblegani z avtobusi, dokler se ni našel izhod proti znanemu Abanu Terme. Ker je dolga vožnja tudi priložnost

za molitev, petje in si povedati kaj gorkega na svobodni tribuni, smo vse to tudi radi izkoristili.

Končno nam je slovo od Vicenze in Evganskih gričev priklicalo v zavest, da so naši davni romarski predniki prenašali na takih poteh neprimerno težje žrtve.

* * *

To poročilo je bilo pripravljeno takoj po romanju, a je izostalo zaradi tehničnih razlogov.

F.V.

Pameten glas iz Trsta

Kot znano so liberalci na zadnjem svojem kongresu izglasovali resolucijo, naj se razveljavijo osimski sporazumi in naj zato Italija zahteva povrnitev Istre in drugih krajev »k materi domovini«. Proti tej absurdni zahtevi se je oglasila »Vita Nuova« iz Trsta. Med drugim piše: »Osimske sporazume je naša država podpisala zato, da se je dokončno rešila zadeva državnih mej... Nobena meja pa se ni spremenila brez vojn. Istrski begunci so pa zadnji, ki bi si želeli nove vojne in novo nasilje... Govoriti o vrnitvi beguncev v Istro je zato prevara. Noben begunec si ne želi več vrniti se v deželo, ki je naseljena z ljudmi različne zgodovine in kulture...«

Bazovica

V nedeljo, 20. maja, bo 7 otrok (5 iz Bazovice in 2 iz Padrič) prvič prejelo sv. obhajilo. Združili se bodo z Jezusom in vsemi, ki smo z Jezusom od krsta dalje povezani. Voščimo jim, da bi ob dobrem zgledu staršev in župnijske skupnosti, z veseljem in ljubeznijo prihajali vsako nedeljo in praznik k sveti maši in vedno lepo prejemali najboljšega prijatelja Jezusa. Sv. maša bo ob 9. uri.

V nedeljo 23. junija pa bo 9 mladih župljanov prejelo zakrament sv. birme. Pripravljajo se že dve leti. Molimo zanje, da bi po birmi ostali zvesti Jezusovi pričevalci.

Mnogi povprašujejo, kdaj bomo organizirali kak izlet. Zagotovimo jim, da se bomo prav gotovo že v juniju veselili na veselem potovanju.

Umrli je slikar Milko Bambič

V bolnišnici na Katinari je v ponedeljek, 20. maja, umrl slikar Milko Bambič. Rodil se je v Trstu pred 86. leti.

Umrli je tudi član Stalnega slovenskega gledališča v Trstu Silvij Kobal.

Pri gledališču je bil eden od stebrov gledališkega ansambla.

Mladinska revija Pastirček je 12. maja, ob svojem 12. dnevu na Repentabru zaključila uspešen letnik. Povabilo urednika Marjana Markežiča za lepo sodelovanje tudi v prihodnjem šolskem letu so otroci in odrasli sodelavci vzeli resno. Ob toliki dobri volji in navdušenju kličemo še mi: Pastirček, še na mnoga leta! (Foto P. Cvelbar)

PD PODGORA IN ŽUPNIJA SV. JUSTA
pod pokroviteljstvom SSO

vabita na

GALLUSOVO PROSLAVO

ki bo v petek, 31. maja, ob 20.30 v cerkvi sv. Justa v Podgori.

Sodelujejo zbori:

SPZ Gallus - Buenos Aires (Argentina)

KZ Gallus - Kranj (Jugoslavija)

MePZ Podgora - Gorica

Vabljeni!

Nova krivica

Ob novici, da je bila na goriški preturi zavrnjena pravica do uporabe slovenščine kot manjšinskega jezika, kar 109. člen novega zakonika o kazenskem postopku izrecno dovoljuje obtožencem, ki pripadajo priznanim narodnim manjšinam, izraža Slovenska skupnost svoje največje začudenje in globoko obžalovanje.

Še bolj smo zaprepaščeni nad dejstvom, da goriška pretura utemeljuje svojo odločitev z argumentom, češ, da slovenska manjšina na Goriškem ni priznana manjšina in obtožencu (šlo je za sovođenjskega župana Vida Primožiča, ki mu izražamo popolno solidarnost), zaradi tega ne priznava že uzakonjene pravice. To, kljub temu da obstoj Slovencev na Goriškem pravno priznavajo zakoni, na podlagi katerih so bile ustanovljene šole s slovenskim učnim jezikom, poleg teh pa še številni drugi zakoni.

Odlok goriške preture je torej v kričečem nasprotju z duhom zakonodaje o kazenski proceduri, še posebej pa zaradi poti, ki jo je nakazalo Ustavno sodišče z razsodbo iz leta 1982, ko je v državni in deželni zakonodaji, med katero spadajo navedeni zakoni o slovenskih šolah, utemeljilo kriterij za razlikovanje med priznanimi in nepriznanimi manjšinami.

Še toliko bolj smo ogorčeni zaradi dejstva, da je bila pravica do uporabe slovenščine že priznana v Trstu in to na podlagi istih kriterijev. S tem smo priča nadaljnjemu poskusu ozebljskega krčenja narodnih pravic, zoper katerega, ob priznavanju ustavnih pravic sodne oblasti, najostreje protestiramo.

Gorica, 20. maja 1991

Pokrajinsko tajništvo SSK

Skupno romanje na Sv. goro

V nedeljo, 26. maja, bo skupno romanje goriške in novogoriške dekanije na Sv. Goro; romanje bosta vodila oba škofa. Sv. maša bo v svetogorski baziliki ob 16. uri. Navodila za romarje so naslednja:

1. Cesta od Prevala do vrha bo zaprta od 14.30 do 17.30 za vse osebne avtomobile v obeh smereh.

2. Od Prevala do vrha bodo vozili samo avtobusi.

3. Kdor bi šel z osebnim avtomobilom na Sv. Goro pred cestno zaporo (pred 14.30), naj svojega vozila ne parkira ob cesti in tudi ne v izogibaliških, ki so namenjena olajšanju avtobusnega prometa. Tem bolj je treba paziti, da kdo ne parkira v bližini ovinkov.

4. Parkirni prostor za baziliko je namenjen izključno avtobusom.

Za redni potek prometa so vsi naprošeni, da se držijo navedenih pravil. Praktično torej: s Prevala na vrh je najbolje iti peš ali z avtobusom!

Marijina družba organizira iz Gorice poseben avtobus. Odhod s Travnika ob 14. uri. Vpisovanje pri Sv. Ivanu in v stolnici pri dr. Humarju. Plača se v avtobusu.

Z Gallusom pod Krnom

V nedeljo, 12. t.m., je pevski zbor »L. Bratuž« iz Gorice priredil v Drežnici Gallusov koncert.

Pri sv. maši ob 16. uri se je zbralo lepo število vernikov, goriški pevci pa so sodelovali s klasičnimi slovenskimi nabožnimi pesmimi. Zbor je nato v prezbitariji izvedel celoten program Gallusovih motetov, ki jih je nastudiral ob priliki Gallusovih proslav. Veličastnost svetišča in lepa resonančnost ter ubrano petje goriškega zbora so ustvarili izredno sakralno vzdušje, kar je bilo tudi v namenih nastopajočih.

Zbor »L. Bratuž« pred cerkvijo v Drežnici

PROSVETNO DRUŠTVO »ŠTANDREŽ«

prireja v Štandrežu

PRAZNIK ŠPARGLJEV

Sobota, 25. maja: otvoritev in plesna zabava.

Nedelja, 26. maja: ob 16. uri slikarski ex-tempore, ob 19. uri nastop štandreške ritmične skupine ter plesne skupine iz Nove Gorice. Sledi prosta zabava.

Sobota, 1. junija: plesna zabava.

Nedelja, 2. junija: ob 19. uri nastop dramske skupine »Štandrež« z vedrima prizoroma »Dolžnost je dolžnost« in »Obisk« ter zbora »Mirko Filej« in štandreškega mladinskega. Sledi prosta zabava.

Bogat srečolov, odlični šparglji ter domača jedila in pijača.

Hvaležna publika in prijazna gostoljubnost tamkajšnjega župnika je zapustila v pevcih najlepši vtis.

V popoldanskih urah se je vreme povsem zvedrilo, tako da se je odkrila vsa lepota gorskega sveta od Krna do zahodnih kaninskih grebenov, ki so zažareli ob sončnem zatonu. Tudi to je prispevalo k najlepšemu razpoloženju, ki se je med pevci stopnjevalo do povratka v Gorico.

Mozartov koncert na Travniku

V soboto, 11. t.m., je bil v travniški cerkvi sv. Ignacija v Gorici koncert, posvečen Mozartovim sakralnim skladbam. Na sporedu so bili moteti, med njimi sloviti »Ave verum Corpus« in »Te Deum«; orkestralne skladbe »sonate da chiesa« za orkester in orgle pa so koncert še popestrile. Na večer so sodelovali solisti iz Avstrije, godalni orkester »Cappella Carinthia« in travniški mešani pevski zbor »S. Ignazio«. Dirigiral je prof. H. Schamberger.

Posebno učinkovito in doživeto je bilo izvajanje instrumentalnih skladb, kjer je prišla do izraza vsa zvočnost in kompaktnost avstrijskega godalnega ansambla. Zbor »S. Ignazio« pa je še enkrat pokazal svojo resno pripravo ter lepo in hogo-mego zvočnost, zlasti v zahtevni skladbi »Te Deum«.

Koncert, ki je nastal na pobudo travniškega zbora in ob sodelovanju goriške občine in pokrajine, se vključuje v proslave druge stoletnice Mozartove smrti.

Da je sakralna glasba še zanimiva in nosi v sebi toliko estetskega in duhovnega bogastva, je potrdilo tudi številno občinstvo, ki je skoraj povsem napolnilo prostrano travniško cerkev in izvajalce nagradilo s pozornim poslušanjem in na koncu z bur-nim aplavzom.

DAROVI

Za Katoliški glas: N.N. 10.000 lir.

Za Sv. Goro: N.N. 30.000; N.N. 100.000 lir.

Družina Podveršič iz Gorice daruje za Bangladeš 50.000 in za zbor M. Filej 50.000 lir.

Za Bangladeš: S.J. 200.000; Slovenska župnijska skupnost v Rojanu 3.320.000 lir.

M.P. daruje za Bangladeš 150.000 in za dom na Višarjah 100.000 lir.

Za misijon I. Štanta: N.N. 200.000 lir.

Za romarski dom na Sv. Gori: N.N. Podgora 100.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: L. Drole v spomin pok. Jožeta Gorkiča 50.000 lir.

Za Slovenik v Rimu: Nadja in Edi v spomin na drago teto Ivanka Lupinc 50.000 lir.

Za Dom srečanja na Višarjah: Mirjam O.P. v spomin kaplanov Piščanc in Sluga - žrtvi v Cerknem 50.000; družina Obljubek-Prašnik namesto cvetja na grob pok. Jožeta Gorkiča 50.000 lir.

Namesto cvetja na grob Nika Čevdka daruje brat Ludvik za slov. misijonarje 100.000 in za pečansko cerkev 100.000 lir.

Za zbor Rupa-Peč: Krista Tomažič v spomin na Lada Piščanca 50.000 lir.

Za Dom srečanja na Sv. Višarjah: Danila in Danilo Čevdek v spomin na Lada Piščanca 100.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: žena Marija in hči Dorica darujeta 100.000 lir ob 8. obletnici smrti Jožeta Žagarja.

Darovi za barvna okna v Bazovici: Em Grgič 50.000; Zofija Pleščeva 50.000; Magda Županova 20.000; Sandra Močnik v spomin Marije Bernetič in Antonije Mahnič 50.000; Vera Gojča v spomin moža Edija 50.000; V spomin Albine Grion: sin Lucijan 100.000, Fani Drove-nik 15.000, Svetka Fonda 25.000, Marič-ka Toževa 10.000, N.N. 100.000 lir.

OBVESTILA

Nabirka za naše zavode v goriški nadškofiji bo v nedeljo 26. maja (kvatrna nedelja).

V nedeljo, 26.5. 1991, ob 17. uri bo kot vsako leto maša v Socerbski jami. Poje zbor iz Rodika in s Klanca.

V društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 27. maja, srečanje z Jožetom Babičem — filmskim režiser-jem. Podlaga za pogovor bo televizijski film »Pogreb«, ki ga bo predstavil prof. Aleš Doktorič. Začetek ob 20.30.

Svet Slovenskih krščanskih izseljencev v Evropi vabi na 8. srečanje, ki bo 8. in 9. junija 1991 v prostorih Slovenske Mi-sije 14, rue du 5 Decembre 57800 Merle-bach (Francija).

Pok. Vera Štih

29. aprila je v Gorici umrla Vera Štih, r. Matelič. Pokojnica se je rodila pred 90 leti na Ravnah pri Livku nad Kobaridom. Kot mlado dekle se je poročila z učiteljem Jožefom Štihom, katerega so med fašizmom, kot toliko drugih, premestili v no-tranjost Italije, v pokrajino Ancona. Pri gospe Veri in njeni družini so se v tistih letih radi zbirali tudi drugi slovenski učitelji, saj so tam vedno našli gostoljuben sprejem in prijaz-no besedo.

Tik pred vojno se je z družino vrnila v Gorico; kmalu zatem ji je umrl mož, tako da je ostala sama s tremi otroki. Edini sin Slavko je med vojno padel pri partizanih, ona sama pa je vsa leta preživela pri hčeri, učiteljici Miri in njeni družini. Zad-nja leta je bolehal, a je bolezen vda-no prenašala. Zelo rada je prebiral-a Katoliški glas, na katerega je bila na-ročena, in slovenske knjige sploh in se do zadnjega za vse zanimala.

Naj počiva v miru, hčerkama Mi-ri in Cvetki ter ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje.

Za cerkev v Števerjanu: N.N. 100.000; N.N. 50.000; Terpin Mirko, odpis cer. dolga 1.000.000; Faran, ki mu je cerkev pri srcu 100.000; Bruna Merlak 10.000; Silvana in Sonja Maligoj 65.000; N.N. 100.000; Boter ob krstu 50.000; N.N. 70.000; Ob 3. obletnici pok. Jožeta To-mažič, družina Tomažič 50.000; V spo-min pok. Alberta Gabrovca, sestrična 50.000; N.N. v zahvalo ob 60. letnici rojstva 100.000; V spomin pok. L. Škorjan-ca, Emil Škorjanc 150.000; Ob 25 letnici poroke, družina Terčič 100.000; N.N. 50.000; Ob 25 letnici poroke, Remigij Ci-glič odpis cer. dolga 1.000.000.

Za cerkev na Jazbinah: Namesto cvet-ja na grob pok. Marici Mrak, g. Fran-zot 50.000; V spomin na pok. mater, hči Silvana 250.000; Družina Colja iz Muša 50.000; Družina Colja iz Muša v dober namen 20.000; N.N. za večno luč 50.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Marcela Va-tovec, v spomin pok. Albine Berdon 30.000; nečaki in nečakinje v spomin pok. tete Albine Berdon 150.000; Pieri-na Kuret v spomin pok. staršev 50.000; Aleksija Semenič, Ricmanje, v spomin na pok. starše 100.000 lir.

Za kapelo sv. Leopolda: Marija Jakomin, Krmenka 50.000; Valerija Grizoni-č 40.000 lir.

Za Dom srečanja-Višarje: Kravos Sto-jan 50.000; Arh Jože, Nova Gorica 73.900 lir.

Za moški zbor Mirko Filej: V spomin na pok. Jožeta Gorkiča družina Bratuž 100.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

ZAHVALA

Srčno se zahvaljujem za izražene sožalje prijateljem in znancem ob smrti ljubega Jožeta.

Žaluojača žena Elica

radio

Spored od 26. maja do 1. junija 1991

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska. 10.00 Mladinski oder: »Glavne osebe na potepu.« 3 in zadnji del. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 - 19.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«. 11.45 Slovenska lahka glasba. 12.00 Utrip mesta. 12.40 Zborovska glasba s koncertnega odra. Akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 »Veselo na otroškem valu«. 16.00 Mi in glasba. Simfonični orkester RTV Slovenija. Prvi del koncerta.

Torek: 9.30 Jaz, Mikula-letič. 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«. 11.40 Slovenska lahka glasba. 12.00 Starost danes. 12.50 Akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mi in glasba. Simfonični orkester RTV Ljubljana. Drugi del koncerta. 17.10 Pesniške podobe.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (ponovitev). 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«. 11.40 Slovenska lahka glasba. 12.00 Akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja. 12.50 Orkestralna glasba. 14.10 Na goriškem valu. 16.00 Mi in glasba. Glasbena kronika s Hrvaškega. 17.10 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom.

Četrtek: 8.10 Slovensko denarništvo v Trstu. 8.40 Priljubljene melodije. 11.30 Alberto Moravia: »Prezir«. 11.50 Slovenska lahka glasba. 12.00 Spoznavajmo Slovenijo. 12.40 Akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja. 13.25 Glasba po željah. 15.30 Zvočne kulise. 16.00 Mi in glasba. Moški zbor Slava Klavara iz Maribora in mešani zbor Obala iz Kopra. 17.10 Četrtekova srečanja: Trst je klical.

Petek: 9.30 Človek v mejnih situacijah. 9.40 Priljubljene melodije. 11.40 Alberto Moravia: »Prezir«. 12.40 Zborovska glasba. 13.25 Narodnozabavna glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Otroški knjižni sejem.« 14.30 Od Milj do Devina. 16.00 Mi in glasba. Mladi evropski izvajalci v palači Labia v Benetkah. 17.10 Kulturni dogodki. 17.40 Mladi val.

Sobota: 9.30 Turistične razglednice. 10.00 Poročila in pregled tiska. 10.10 Simfonična orkestra RTV Slovenija. 12.00 Alberto Moravia: »Prezir«. 12.15 Rezija in Kanalska dolina. 13.00 Opol-danski radijski dnevnik. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Glasbeni sprehodi. 16.00 Ek-spresionizem v slovenski glasbi: Marij Kogoj. 17.10 Odprti prostor. 18.00 Vito-riorio Tivoli: »Horizont nič.« Eno-dejanka.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.
Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499
Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina II/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 45.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000
Oglaš: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA